

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Det må hilses med stor tilfredshed, at initiativet til at få disse regler gennemført i første række kommer fra landboorganisationerne. Der er således i de direkte berørte kredse en udbredt forståelse for det rigtige i at gennemføre regler af den i forslaget indeholdte art, og jeg skal derfor indstille lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Mathiasen):

Jeg tillader mig hermed for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af ophavsretsloven og forslag til lov om ændring af fotografiloven.

Under behandlingen i forrige folketingsår af et forslag til folketingsbeslutning, der var stillet af fremskridtspartiet, orienterede jeg tinget om de overvejelser, de nordiske landes regeringer havde gjort sig om en almindelig revision af den ophavsretlige lovgivning, og jeg gjorde kort rede for de nye retningslinjer for reformarbejdet på dette område, der blev fastsat ved en nordisk ministerrådsvedtagelse af 22. maj 1975. Jeg omtalte tillige ministrenes beslutning om, at det fortsatte revisionsarbejde skulle forberedes i nationale komiteer. I overensstemmelse hermed er der i maj 1976 nedsat et dansk udvalg til revision af lovgivningen om ophavsret m. v. Udvalget, hvis formand er professor Mogens Koktvedgaard, er nu i gang med sit arbejde. Tilsvarende udvalg er nedsat i Sverige og Finland, men endnu ikke i Norge.

Jeg nævnte ved den lejlighed også, at det kunne blive aktuelt at gennemføre visse lovændringer uafhængigt af det revisionsarbejde, der nu er indledt af Koktvedgaardudvalget, og omtalte i den forbindelse særlig nogle spørgsmål, der allerede havde været genstand for udvalgsbehandling i den nu ophævede nordiske ophavsretskomiteé. Blandt dem fremhævede jeg – som særligt hastende – spørgsmålet om en lovændring, der kunne lette adgangen for undervisningsvæsenet til at benytte indspilninger af fjernsynsprogrammer i undervisningen. De lovforslag, der nu er fremsat, tager sigte på en løsning af dette problem.

Den gældende lov om ophavsret indeholder i § 17 en bestemmelse, som gør det tilladt at fremstille eksemplarer af offentliggjorte værker ved lydoptagelse med henblik på midlertidig brug ved undervisning, forudsat at fremstillingen finder sted inden for undervisnings-

virksomhed eller i indspilningscentraler, der er oprettet af offentlige undervisningsmyndigheder.

Denne bestemmelse foreslås nu erstattet af en ny § 17, der i det væsentlige svarer til den, der er stillet forslag om af de danske sagkyndige i den nordiske ophavsretskomiteés betænkning fra 1974, der forehægger i Nordisk Råds nordiske udredningsserie som nr. 21/73.

Det afgørende i forslaget er, at begrænsningen til fremstilling af eksemplarer ved lydoptagelse fjernes. Det bliver i fremtiden tilladt uden samtykke fra ophavsmændene også at foretage billedoptagelser til brug i undervisningen. Man imødekommer dermed et ønske, som i de senere år har været fremført med stigende styrke fra undervisningssektoren, om at få reelle muligheder for en efteranvendelse af fjernsynsprogrammer til undervisningsformål. Jeg skal i denne sammenhæng særlig henvise til den betydning, som lovændringen vil få for den ved lov nr. 419 af 13. juni 1973 oprettede landscentral for undervisningsmidler, til hvis opgaver det hører at foretage distribution af film, bånd og lignende materialer til skoler og andre undervisningsinstitutioner.

Samtidig med, at anvendelsesområdet for lovens § 17 foreslås udvidet meget væsentligt gennem adgangen til at foretage billedoptagelser, foreslås bestemmelsens rækkevidde i en anden henseende begrænset, idet den efter forslaget alene kommer til at vedrøre optagelser af radio- og fjernsynsudsendelser. Den nuværende § 17 giver tillige hjemmel til direkte optagelser – f. eks. til en lærers optagelse af en koncertfremførelse eller hans indspilning på bånd af egne fremførelser af værker. Der synes ikke at være tilstrækkeligt behov for at opretholde adgangen til fremstilling af direkte optagelser, idet disse i det fornødne omfang vil kunne foretages med hjemmel i andre af lovens bestemmelser, herunder især bestemmelsen i § 11 om fremstilling af eksemplarer til privat brug.

Efter den gældende § 17 kan optagelserne inden for undervisningsvirksomhed ikke blot foretages uden samtykke, men også uden at der skal ydes rettighedshaverne noget vederlag. Ved nyordningen foreslås dette opretholdt, for så vidt angår optagelser af radioens og fjernsynets *undervisningsudsendelser*, mens man for optagelser af andre radio- og fjernsynsudsendelser har fundet det rimeligt, at der tillægges rettighedshaverne et krav på vederlag. Af